

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 23 Aralık 2020
Sayı : 27530

39293

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI' NA

Aşağıda yer alan sorularımın, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy tarafından, Anayasa'nın 98 ve TBMM Tüzüğü'nün 96 ve 99. maddeleri gereğince, yazılı olarak cevaplanması için gereğinin yapılmasını arz ederim.

Gökhan ZEYBEK
İstanbul Milletvekili

TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Üyesi

Bilindiği üzere M.S.542'den hemen sonra Doğu Roma İmparatoru 1. Justinianus tarafından büyük sarayın su ihtiyacını karşılamak amacıyla inşa edilen İstanbul Fatih ilçesinde bulunan Yerebatan Sarnıcı (Sarayı), diğer adıyla Bazilika Sarnıcı, Osmanlı döneminde 2 defa onarımdan geçmiştir. İlki III. Ahmet döneminde (1723) Mimar Kayserili Mehmet Ağa tarafından; ikincisi ise II. Abdülhamid döneminde (1876-1909) yapılmıştır. Cumhuriyet döneminde yapılan ilk müdahale ise 1968'de İl Özel İdare binası yapım aşamasında olmuş ve devamında İkinci onarım Büyükşehir Belediyesi tarafından 1985-1988 yılları arasında yapılmıştır. Yerebatan Sarnıcı'nın son restorasyon çalışmasını barındıran yapım işinin iş bitim tarihi 27.03.2021 olarak belirlenmiş ve hali hazırda devam etmektedir.

M.S. 542'den beri medeniyetler şehri İstanbul'un Fatih ilçesinde, UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde bulunan İstanbul'un ikonik tarihsel yapılarından olan Yerebatan Sarnıcı'nda yürütülen restorasyon çalışması sırasında, gergi sisteminin sütun içlerinde devam etmediği, Yerebatan Sarnıcı'nı ayakta tutan sütunları birbirine bağlayan gergilerin sütunları tutamadığı tespit edilmiştir. Yerebatan Sarnıcı'nın ayakta durması, varlığını sürdürmesi mevcut durum neticesinde pamuk ipliğine bağlıdır ve büyük risk barındırmaktadır. Bu tehlikeyi fark eden İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), yapının ayakta kalmasını sağlayacak çalışmalarla ilgili projeyi kısa süre içerisinde hazırlayarak konuyu 23 Ekim 2020 tarihinde Koruma Bölge Kurulu'na iletmış durumdadır. Bu aşamadan sonra Koruma Kurulu'nun projeyi bir an önce inceleyip onay vermesi gerekmektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı Koruma Kurulu'nun bu önemli konuyu tam 40 gün sonra, 2 Aralık 2020'de gündeme aldığını görüyoruz. Yani bir diğer deyişle; 1500 yıllık yapının çökme riskine ilişkin İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından acil olarak gönderilen konunun tam 40 gün gündeme alınmadığını görüyoruz. Gündeme alındığında, yani 7 gün sonra 9 Aralık 2020'de ise yerinde görme kararı çıkarıldığını görüyoruz. Yerinde görme kararından sonra da Koruma Kurulu tarafından bir karar alınmadığını görmekteyiz. Bugün geldiğimiz noktada ise; İstanbul 4 no'lu Koruma Kurulu 58 gün geçmesine rağmen hala görevini yapmamış, projeyi onaylamamış, göz göre göre 1500 yıllık Yerebatan Sarnıcı'nı kaderine terk etmiştir.

Bu bağlamda ;

- 1- Galata Kulesi proje çizimine yönelik muhdeslerden arındırma talebi vakıflardan 03.6.2020 tarihinde Koruma Kurulu'na iletilmiş, 04.6.2020 tarihinde gündeme alınarak uygun bulunmuştur. Galata Kulesi restorasyon tadilat projesi ve teşhir tanzim projesi talebi vakıflardan 09.09.2020 tarihinde Koruma Kurulu'na iletilmiş, 10.09.2020 tarihinde gündeme alınarak uygun bulunmuştur. Ayasofya Camii içi tefriş projesi vakıflardan 14.7.2020 tarihinde Koruma Kurulu'na iletilmiş, 16.7.2020 tarihinde kurul gündemine alınarak uygun bulunmuştur. Kariye tefriş projesi vakıflardan 13.10.2020 tarihinde Koruma Kurulu'na iletilmiş, 13.10.2020 tarihinde kurul gündemine alınarak uygun bulunmuştur ve Beşiktaş Levent Camii projesi Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nden 22.06.2020 tarihinde Koruma Kurulu'na iletilmiş, 25.06.2020 tarihinde kurul gündemine alınarak proje uygun bulunmuştur. Yukarıdaki örneklerde olduğu gibi; aynı gün, ya da 2-3 gün gecikme ile Koruma Kurulu'na iletilen benzer nitelikteki projeler onaylanıp işleme alınırken 1.500 yıllık olan ve ayakta durması pamuk ipliğine bağlı olan Yerebatan Sarnıcı ile ilgili karar geçen 58 güne rağmen neden verilmemiştir?
- 2- İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) tarafından Yerebatan Sarnıcı'nın ayakta kalmasını sağlayacak olan, 23 Ekim 2020 tarihinde Koruma Bölge Kurulu'na ilettiği proje ile ilgili bu soru önergemizi cevapladığınız gün itibariyle alınmış somut bir karar bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise nedir?
- 3- 50. günde Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları Müzeler Genel Müdürlüğü Yardımcısı, konuya ilişkin imzasız bir açıklamayı kendi kişisel sosyal medya hesabından yaptı. Açıklamada; 9 Aralık 2020'de bir karar alındığı söylendi. Bu karar nedir? Nasıl bir karar alınmıştır?
- 4- Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları Müzeler Genel Müdürlüğü Yardımcısı, yukarıda belirttiğim, konuya ilişkin kendi kişisel sosyal medya hesabından yaptığı açıklamanın devamında; Yerebatan Sarnıcı'nın bulunduğu bölgede bir deprem riski olmadığını ve bu nedenle de aciliyet bulunmadığına dair beyanda bulunmuştur. Bu açıklamayı hangi bilimsel temele dayanarak gerçekleştirmiştir? Bilimsel bir temeli var ise nedir? Bu açıklamadan yola çıkarak; Yerebatan Sarnıcı'nı ayakta tutan sütunları birbirine bağlayan gergilerin boşta olması nedeniyle projede yer alan, gergilerin sütunları tutması için yapılacak restorasyonun neden aciliyeti yoktur?
- 5- Kültür ve Turizm Bakanlığı Koruma Kurullarından Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Birol İnceciköz'ün bir gazeteciye yaptığı açıklamada zikrettiği "Projelerin iletilmesi halinde derhal onaylanacağı" söylemini bir bürokratin söylemesi kafalarda soru işaretleri oluşmasına neden olmuştur. Çünkü; Koruma Bölge Kurulları bağımsız kurullardır. Kültür ve Turizm Bakanlığı, bu kurulları sadece idari ve teknik olarak yönetir. Birol İnceciköz'ün bu açıklamasından yola çıkarak; Eğer Koruma Bölge Kurulları bağımsız değilse ve kararlar Ankara'dan veriliyorsa, bu 58 günlük gecikmeye Koruma Kurulu değil de Kültür ve Turizm Bakanlığı mı sebep olmuştur?
- 6- Koruma Bölge Kurulları bağımsız mıdır?
- 7- Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak Koruma Bölge Kurulları'nın alacağı kararlarda etkili oluyor musunuz?